

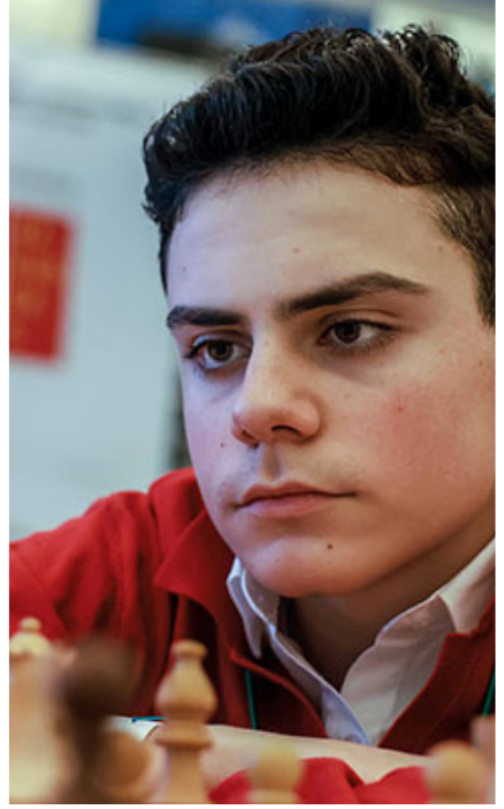
GM EDİZ GÜREL'İN BAŞARI YOLU: ÖZLEM GÜREL'İN GÖZÜNDEN

Her başarının / yeniliğin ortaya çıkışında arka planda bilmediğimiz birçok hazırlık yatar. Bu hazırlıklar bazen bilinçli ve disiplinli bir çalışma şeklinde kendi oluşumunu sağlarken bazen de öznenin dışındaki etmenler kişileri bu değişimlere iter. Bu yazıdaki röportajın içeriği de aslında çevremizdeki iyi etkilerin, şanslarımızın, bizleri ileri götürenlerin, yol gösterenlerin ve her şekilde arkamızda olanların , 'ben buradayım sen yolunda ol' diyenlerin önemini vurgulamak ve onlara olan farkındalığımızı arttırmayı amaçlamaktadır.

GM Ediz Gürel'in annesi Özlem Gürel ile birlikteyiz. Ediz'in başarı hikayesini bir de bu açıdan kendisinden dinleyelim istedik. Keyifli okumalar!

Sude Hereklioğlu: Ediz'in satranca olan ilgisi nasıl ortaya çıktı? İlk olarak kim destek oldu?

Özlem Gürel: Ediz'in satranç yolculuğu, ilkökul hazırlık sınıfına başladığında satranç öğretmenin ilgisini fark etmesi ve ona bir kursa katılmasını önermesiyle başladı.



S. H.: Ediz'in satranç dışında ilgi alanları ve hobileri var mı?

Özlem Gürel: Ediz satranç dışında kayak yapmayı, masa tenisi oynamayı, özellikle polisiye türündeki kitapları okumayı ve farklı yabancı diller öğrenmeyi çok seviyor.

S. H.: Ediz'in ilk büyük satranç başarısı neydi ve bu anı nasıl yaşıadınız?

Özlem Gürel: Ediz, satranca yeni başlamıştı. Aralık doğumlu olduğu için henüz 7 yaşına basmamışken 8 yaş grubunda mücadele etmesi gerekiyordu. O dönemde satranç öğretmenleri, Türkiye yaş gruplarına katılmamız için bizi ikna ettiler. Ediz'in o sırada elosu yoktu ve Ukd puanı da 1082 idi. Satranç oynamayı sevdiği için oradaki havayı soluması ve deneyim kazanması için ikna olduk. Gördüğümüz ortamın kalabalığı ve coşkusu karşısında şok olmuştuk. Satranca çok yeni başladığı için Milli Takım altyapısına girebileceğini hiç hesaplamamıştık. O yıl Ediz, 8 yaş altyapısında 13. olarak yer aldı. İlk Milli formasını aldığı günden, son GM normunu alıp büyük usta olduğu güne kadar sayısız anımız oldu. Ancak sanırım hayatım boyunca en çok aklımda kalacak olan, ilk yaş grupları ve büyük usta olduğu an hissettiğim duygulardı. Mutluluktan güldüğüm pek çok zaman oldu ama, mutluluktan ağladığım o anlar benim için bambaşka bir duygu haliydi.



S. H. : Bir ebeveyn olarak, satranç gibi yoğun odaklanma gerektiren bir alanda çocuğunuzun motivasyonunu nasıl desteklediniz?

Özlem Gürel: Hem bir ebeveyn hem de yıllarca sporla uğraşmış ve bir beden eğitimi öğretmeni olarak sporda başarılı olmanın temel ilkelerini Ediz'e çok küçük yaşlarından itibaren öğretmeye gayret ettim. Düzenli ve kaliteli çalışma kadar düzenli ve kaliteli uykunun, sağlıklı beslenmenin ve turnuva disiplininin önemini her zaman konuştuk. Gideceği turnuvalara karar verirken masa başı çalışmanın yanında mental olarak da turnuvaya, şartlarına hazırlık yaptık. Hiçbir turnuvada tatildeymiş gibi davranmayıp, uyku ve beslenme düzenine dikkat ettik. Bunun dışında, satrancın bir spor olduğunu, devam etmek istediği sürece önünde hem kazanıp hem kaybedeceği milyonlarca maçın onu beklediğini küçük yaşlarında anlatıyordum. Sporda önemli olanın kazanınca kibre kapılmamak, kaybedince rakibini tebrik edebilmek, umutsuzluğa kapılmayıp hatalarından ders çıkarmanın en büyük erdem olduğunu öğreterek bu yolu yürümeye başladık. Elbette zaman zaman okul ile birlikte satranç çalışmalarını yürütürken yorulduğu zamanlar, kaybettiği maçlardan sonra umutsuzluğa kapıldığı anlar oldu. Öyle zamanlarda da genelde büyükustaların yaşamlarından sohbetler ettik. Onların da kaybettikleri maçların çok olduğunu ancak hiç vazgeçemediklerini anlattım. Başarı için sabır, gayret ve kendine inanmanın en büyük motivasyon olduğunu Ediz zaman içinde öğrendi.



EYCC 2018, Letonya

S. H. : Ediz'in başarısında özel bir antrenörün veya kulübün rolü oldu mu?

Özlem Gürel: Ediz yaşamına giren antrenörleri bakımından hep çok şanslı oldu. 8 yaşından bu yana çalışmalarını yürüttüğü tüm antrenörlerine çok şey borçlu. İlk günden bu yana hepsi de Ediz'e inandı ve gelişimi için ellerinden geleni fazlasıyla yaptılar. İlk antrenörü Ferhat Çalışır ve Veysel Pekdemir, en başlarda Ediz'in bu yolda başarılı olacağına çok inandılar. Daha önce de dediğim üzere Türkiye Yaş Gruplarına katılması yönünde bizi ikna ettiler. Sonrasında Yakup Bayram ve Vugar Rasulov hocalarımız ile çok değerli zamanlar geçirdi. Hepsini ile halen görüşüyor, çok sevgi ve saygı duyuyor. Son antrenörü Dragan Solak ile uzun zamandan beri çalışmalarını yürütüyorlar. Aralarında antrenör-sporcu ilişkisinin ötesinde sadece satrançla kısıtlı olmaksızın hayata dair sohbet edebildiği, uyarılarını tavsiyelerini fazlasıyla dikkate aldığı ve kendisinden her konuda çok şey öğrendiği kıymetli bir bağ var. Bu konuda çok şanslı olduğumuzu ve tüm antrenörlerine çok şey borçlu olduğumuzu tekrar belirtmek isterim. Kulüpler konusunda da, ilk kulübü Bursa Büyükşehir Belediyespor ve sonrasında Türk Hava Yolları Spor Kulübü'nde forma giyerken, Ediz her kulübü spordaki ailesi olarak spordaki evi olarak sevdi ve benimsedi. Verdiği sevgi ve saygının aynı şekilde sevgi ve saygı olarak karşılığını gördü ve güzel anılar biriktirdi.

S. H. : Ediz satranca ne kadar zaman ayırıyor? Bu süreyi nasıl yönetiyorsunuz?

Özlem Gürel: Ediz şu anda Emine Örnek Koleji Fen Lisesi 10. sınıf öğrencisi. Hafta içleri okul temposu sabahları 8:30'da başlayıp, akşamları 17:30'da eve dönerek devam ediyor. Turnuva dönüşlerinde ise eksiklerini tamamlayabilmek için akşam etütlerine kaldığından okuldan dönüşler akşam 20:00'ye uzuyor. Rutin okul dönemlerinde hafta içi hemen her akşam ortalama 2 saat kadar satranç çalışıyor. Sonrasında akşam yemeği ve okul ödevleri, ardından online maçlar ile devam ediyor. Hafta sonları ise çalışma saatleri daha yoğunluklu oluyor. Turnuva takvimi ve okuldaki sınav takvimine uygun olarak her hafta sonu için kendine ayrı plan hazırlıyor. Okulda sınav haftası değilse, tüm hafta sonu yoğunluklu satranç çalışıyor. Yakınlarda katılacağı bir turnuva var ise çalışma temposu ve şeklini değiştiriyor. Hemen her akşam saat 23:00 gibi uykuya yatmadan önce kitap okuyarak günlerini sonlandırıyor.



GM Ediz Gürel okulunda alkışlarla karşılanıyor.

S. H. : Satranç eğitimi ve okul dengesi konusunda nasıl bir yaklaşım benimsiyorsunuz?

Özlem Gürel: Ediz; zaman içinde okul ve antrenman konusundaki dengeyi kendi kendine yarattı diyebilirim. Ben ebeveyn olarak Ediz'e sadece zaman yönetiminin çok önemli olduğu konusunda yönlendirmeler yaptım küçükken. Yoğunluk arasında boğulmaması için küçük yaşlarda yapması gerekenleri birlikte planlıyorduk. Böylelikle her şey hem yetişiyor, hem de kendine ayıracağı özel zamanların da kaldığını görerek motive oluyordu. İlkokul 3. sınıf itibarıyla ben yavaş yavaş elimi çektim. Artık Ediz kendi planlarını hazırlamaya başladı. Ben sadece hazırladığı planlarına ne kadar riayet ettiğini gözlemledim. Bir süre sonra da bu planlamalar yaşam düsturu haline geldi. Oldukça uzun süredir ne zaman, neye, ne kadar çalışacağını ve boş kalan vakti olursa nasıl değerlendireceğini kendi tayin ediyor. Planlarında beklenmedik değişiklikler olursa kendine yeni bir "b planı" hazırlıyor.

S. H.: Ediz'in çalışma disiplini hakkında neler söyleyebilirsiniz? Daha çok kendi kendine mi çalışır, yoksa rehberli bir eğitim mi alır?

Özlem Gürel: Her ikisi de diyebilirim aslında. Şöyle açıklayayım; antrenörü ile birlikte sıklıkla çalışıyor. Yeni öğrendiklerini geliştirmek ve kalıcı olmasını sağlamak için de kendi çalışarak tekrarlar yapıyor. Bunun dışında soru çözümleri, analizler vb. konularda da sıklıkla kendisi çalışır. Satrançta sadece belirli günlerde antrenör ile çalışarak ilerlemenin mümkün olmadığını düşünüyorum.

S. H. : Turnuvalar öncesinde ve sonrasında Ediz'e nasıl destek oluyorsunuz?

Özlem Gürel: Her ailenin farklı yaşam dinamikleri vardır, bizim ailemizde de elbette. Herkes, kendine ve ailenin diğer üyelerine karşı sorumluluklarını iyi bilir. Örneğin Ediz turnuvalar öncesi hem masa başı hem de mental olarak kendi hazırlıklarını yapar ve çalışma temposunu planlar. Ben de turnuva öncesi daha yorucu ve yoğun bir tempoya girdiğini bilerek beslenme konusunda daha da titiz davranırım. Bizim ailemizde hiçbir turnuva ya da hiçbir sınav (üniversite veya LGS sınavı da dahil olmak üzere) olağanüstü bir durum gibi kabul edilmez, ve olağan akışımızdan çıkmayız. O dönemde artan sadece çalışma temposu olur ancak bunu gerçekleştirmek için ne biz çocuklarımızla geçireceğimiz hoş vakitlerden, sohbetlerden, birlikte oynayacağımız oyunlardan kısıtlama yaparız, ne de çocuklarımız. Sınav takvimleri ve turnuvalar hayatımızın olağan akışı içinde zaten var. Birbirimize ayıracağımız vakitlerden kesersek o zaman yapmamız gerekenleri sırf zorunluluktan yapmaya başlarız. Sonucunda başarı gelse bile sizi mutlu eden vakitlerden çalarak sahip olduğunuz başarıdan bir süre sonra illaki vazgeçersiniz. Turnuvalar bittikten sonra ise aslında en zor iş Ediz'e kalıyor. Turnuvalar uzun sürdüğü için okulda işlenen konuları toparlamak için ekstra gayret gösteriyor.

S. H. : Ediz'in kaybettiği oyunlar sonrası moralini yüksek tutmak için ne yapıyorsunuz?

Özlem Gürel: Ediz kaybettiği maçlardan sonra elbette üzüyor. Tabii bu durum o maçtaki rakibin gücüne, Ediz'in maçta nasıl oynadığına göre değişiyor. Güçlü bir rakiple dengeli bir maçta zor pozisyonlardaki ufak hatalar nedeniyle maçı kaybettiyse bunu çok normal karşılayıp hemen kısa bir analiz yaptıktan sonra yeni maça adapte oluyor. Ancak basit hatalarla kaybedilen bir maç ise kısa bir süre konuşmadan kendini, daha doğrusu maçta nasıl böyle bir hata yaptığı konusunda psikolojisini çözmeye çalışıyor. O kendini sorgularken ben bir defa ve hep aynı cümleyi kuruyorum; "Bu senin kaybettiğin son maç olmayacak, bazı kayıplardan biz farkında olmasak da çok şey kazanırız, konuşmak istediğin zaman buradayım"!



S. H. : Satranç gibi stresli bir alanda çocuğunuzun duygusal sağlığını nasıl koruyorsunuz?

Özlem Gürel: Bu harika bir soru! Dediğiniz gibi satranç oldukça stresli bir spor. Sürekli hesap yaparak doğru hamleyi bulmaya çalışırken bir yandan zamanı doğru yönetmeniz gerekiyor. Kaldı ki maç sırasında işler kötü gittiğinde ve konumunuz kötü olduğunda bunu yapmaya devam edebilmek için çelik gibi bir psikolojiye sahip olmanız çok önemli. Biz bu konuların önemini ilk fark ettiğimizde Ediz henüz bir yıldır satranç oynuyordu ve bu konuda çocuğumuza nasıl yardımcı olmamız gerektiği konusunda doğru yönlendirmemiz için Ediz ile psikoloğa gitmiştik. Psikolog ile hem Ediz hem de biz görüştük. Kazançlar, kayıplar, okul, ödevler... bunlar arasında çocuğun hislerini doğru algılayıp onu doğru yönlendiriyor muyuz diye uzman tavsiyeleri almak istedik. Yaşadıklarımızı, gördüklerimizi, duygularımızı anlatıp ileride yaşayabileceği olası duygu durum bozukluklarına karşı önlem almak istedik. O dönem için psikoloğumuz içimizi rahatlatmıştı. Bunun dışında; profesyonel olarak spor yapan ya da başka alanlarda tanınan kişilerle alakalı sosyal medya vb. mecralarda herkes ilgisi doğrultusunda iyi ya da kötü her şeyi yazabiliyor. Ediz ile ilgili bu zamana kadar kötü diyebileceğimiz bir yorumla henüz karşılaşmadık. Ama bu olmayacağı anlamına gelmiyor. İnsanların eleştiri ve yargı konusunda had bilmeyenleri de var maalesef ve bu önlemini alabileceğimiz bir durum da değil. Yıllarca satranç şampiyonu olmuş bir sporcu, bir maç kaybettiğinde hakkında yazılan acımasızca eleştirilere mutlaka denk gelmişsinizdir. Bununla ilgili de konuşuyoruz sıklıkla. Böyle şeylere takılmaması gerektiği, doğru bildiği yolda yürümesi konusunda telkinde bulunuyoruz.

S. H. : Satranç oynamak sizce Ediz'in kişiliğini veya hayatına bakışını nasıl etkiledi?

Özlem Gürel: Ediz 16 yaşına henüz girmiş bir yetişkin adayı. Satranç 8 yaşından beri hayatında aralıksız olarak var. Dolayısıyla satranç oynamasaydı nasıl olurdu ya da bu satranç sayesinde gelişti diyebileceğim bir gözlemim olamıyor ne yazık ki. Ancak; karakter olarak oldukça sabırlı ve duygularını eyleme dökmeden önce sonuçlarını düşünerek hareket eden bir birey diyebilirim. Bu bakımdan satrancın mutlaka etkisinin olduğunu düşünüyorum. Bunun dışında, farklı ülkelerden başarılı işlere imza atmış birçok kişiyle tanışmasının kendi vizyonunu geliştirmesi açısından çok kıymetli olduğunu düşünüyorum.



S. H.: Satranç sayesinde çocuğunuzda gözlemlediğiniz en belirgin beceriler veya alışkanlıklar nelerdir (ör. stratejik düşünme, sabır, problem çözme)?

Özlem Gürel: Ediz zaman yönetimi konusunda oldukça iyi. Bunun da tamamen satrancın etkisi olduğunu düşünüyorum. Okul sınavlarında süreyi oldukça verimli kullanıp, gerekli zamanlarda hızlı karar verebiliyor. Bence satrancın olumlu bir etkisi de, yaptığı röportajlarda ve katıldığı yayınlarda topluluk önünde hem anadilinde hem de İngilizce konuşabilme, duygularını rahatça ve doğru biçimde dile getirebilme becerisini geliştirmesi.

S. H. : Ediz'in bu süreçte karşılaştığı en büyük zorluklar nelerdi? Bu zorlukları nasıl aştınız?

Özlem Gürel: Aslında çocuğunuz satranç oynamaktan keyif alıyor ve bu konuda gelişmeyi gerçekten istiyorsa, öğrenmeye açık ve hazırsa, sporcu için tek zorluk akademik takvimi ile antrenmanlarını doğru şekilde planlama yapmasıdır. Planlama yapabilen ve gerçekten çalışmayı göze alan bir sporcu için zorluk gibi bir durum bence yoktur. Ta ki kariyer planlaması sürelerine kadar. Ediz bu bakımdan 10. sınıfa kadar herhangi bir zorlukla karşılaşmadı. Fakat önümüzdeki yıl kariyerine nasıl devam edeceği ile ilgili kararlar alması gerekecek. Ülkemizde eğitim ve sporu bir arada götürebilmek bu açıdan oldukça zor. Akademik kariyer yapmak isterse hazırlanması gereken bir üniversite sınavı onu bekliyor olacak. Satranç ile kariyerine devam etmek isterse de bu yine kendisinin kararı olacak. Sanıyorum hayat boyu karşılaşılabilecek en büyük zorluk da bu kararları almak olacak.

S. H. : Satranç eğitimleri veya turnuvalar için maddi ve manevi destek konusunda karşılaştığınız zorluklar oldu mu?

Özlem Gürel: Elbette oldu! Satranca ilk başladığı dönemlerde maddi olarak çok külfetli bir spor olabileceği hiç aklımıza gelmemişti. Hafta sonları kursa gidilen bir hobiydi ilk yıl bizim için. Turnuvalar etabına geçildiğinde yeni yeni farkına varıyorduk bizi bekleyen tablonun. Çocuk başarılı oldukça antrenörü ile daha farklı çalışmalar yapmak istiyor. Antrenörlük için bir bütçe gerek. Sonrasında turnuvalar... Satranç turnuvaları uzun sürdüğünden ve tabii ki farklı ve güçlü rakiplerle oynayarak kendini geliştirebileceği için önce il içi, sonra şehirler arası, sonra uluslararası turnuvalar... Bunların hepsi ayıracağınız bütçe ile paralel ilerliyor maalesef. Ülkemizde satranç çok popüler bir spor olmadığından ve henüz çok ciddi başarılarınız da yok ise sponsor bulmak imkansızca yakın. Ama ben böyle diyerek kimsenin umudunu kırmak istemiyorum. Biz aile olarak, çocuğumuzun yapmaktan keyif aldığı şey için imkanlarımızı sonuna kadar kullanmayı göze alarak çıktık yola. Tabii ki bunu yaparken çıkış noktamız sadece Ediz'in satrançtan keyif alması değildi. Ediz'in çalışma disiplini ve gayretini hep gözlemledik, takdir ettik ve inandık. Bu yıl ilk kez bir sponsoru oldu. Artık antrenörü ile yaptığı eğitim masrafları sponsoru tarafından karşılanıyor. Böyle çalışmaya devam ederse ve yeni başarılarına imza atabilirse önünde daha da büyük kapıların açılacağına inanıyorum. Dolayısıyla, bizler çocuklarımızı doğru gözlemler ve inanırsak mutlaka hak ettikleri değeri göreceklerdir.

S. H.: Ediz'in satranç yolculuğunda nasıl bir rehber oldunuz? Diğer velilere bu konuda ne önerirsiniz?

Özlem Gürel: Bu soruya aslında en doğru ve objektif cevabı Ediz verebilir. Nasıl bir rehber oldum değil ama nasıl bir rehber olmaya çalıştığımı anlatayım dilim döndüğünce. Ediz ile yaklaşık yedi yıl içinde sayısız yolculuk yaptık ve milyonlarca anı biriktirdik. Birlikte gittiğimiz turnuvalarda anne kimliğimin yanı sıra ona iyi bir mentor olmaya çalıştım. Bana en çok sorulan soru; "Ediz artık büyüdü, neden turnuvalara tek başına gitmiyor?" oluyor sıklıkla. Bunu hem anne hem de mentor kimliğimle cevaplıyorum. Anne olarak; benim oğlum henüz 16 yaşına girmiş bir yetişkin adayı. Altını çiziyorum yetişkin adayı, yetişkin değil. Bu yaşlar duyguların paylaşılmasına, doğru ile yanlış ayırt ederken zaman zaman danışılmaya ihtiyaç duyulan yaşlar. Ediz bu durumdan şimdilik oldukça memnun ve birlikte geçirdiğimiz vakitlerde çok da eğlendiğini söyleyerek ona eşlik etmemi istiyor. Aramızdaki ilişki bağımlılık değil, bağlılık! Bunun dışında da turnuvalar sırasında sıkışık zamanlarında onun hayatını kolaylaştırmaya gayret ediyorum. Maça hazırlık yaparken maç saatine 2-3 dk kala ütülenmiş bir takım elbisenin yatağın üzerinde giyilmeye hazır beklemesi süre açısından büyük konfor tabii ki. Ben hiç kimseye asla benim yaptığım doğru diyemem. Hep dediğim gibi, her ailenin yaşam dinamiği farklı olduğu gibi hepimizin kişilik özellikleri ve ihtiyaçları da farklı. Ben spor psikolojisi okudum ama psikolog değilim. Anne olarak kendi çocuklarımın ihtiyaçları doğrultusunda kendimce doğru bulduğum şekilde yol alıyorum.

S. H. : Başka çocukların aileleriyle veya satranç camiasıyla nasıl bir etkileşim içinde oldunuz?

Özlem Gürel: Satranç camiası içinden bazı velilerle harika dostluklarımız oldu, aralarından bazılarının çocukları zaman içinde satranca profesyonel arenadan ziyade hobi olarak devam ediyor. Ancak bu bizim dostluğumuzu hiç etkileyen bir durum değil. Bambaşka şehirlerde birçok kıymetli arkadaşım var.

S. H. : Gelecekte Ediz'in satranç kariyeriyle ilgili hayalleriniz veya planlarınız nelerdir?

Özlem Gürel: Benim iki evladım var. Doğdukları günden bu yana onları hep sağlıklı, mutlu ve kendi ayakları üzerinde durabilen, yaptıkları işe dört elle sarılan, Atatürk ilkelerini benimsemiş, donanımlı ve vizyon sahibi bireyler olarak görebilmeyi hayal ettim. Ben mesleğimi kendim seçtim. Birçok başka bölüm kazanmışken beden eğitimi öğretmeni olmak istedim ve ailem kararına saygı duydu. Hiç pişman olmadım. Çocuklarımın da kendi gelecek kararlarını kendilerinin almasını isterim. Kızım endüstri mühendisi olmak istediğini söyledi. Şu anda Bilkent Üniversitesi Endüstri Mühendisliği 3. sınıfta okuyor. Ediz de satrançta ve akademik kariyerinde nasıl ilerleyeceğine kendi karar verecek. Satranç sporcusu olarak yılmadan ilerlemek istiyorsa biz ailesi olarak hep bir adım gerisinde ona destek olacağız. Gelecekte başarı açısından neler olur bilinmez! Ancak hayalim; Ediz'in uluslararası arenada hem başarılarıyla hem de kişiliğiyle örnek alınan ve saygı duyulan bir Türk sporcusu olmasıdır.





Chessbase India'nın paylaştığı videodan bir kare.

S. H. : Chessbase India'nın paylaştığı, Ediz'in GM olduktan sonraki yaşanan duygulu dakikaları sizin bakış açınızdan izleyebilme şansımız oldu. O anlar için neler söylemek istersiniz? O gün dışında Ediz ile en çok gurur duyduğunuz satranç anı hangisiydi? O anlarda neler hissettiniz?

Özlem Gürel: Ahhh... Chessbase India'nın paylaşımını gören birçok kişi bana mesajlar attı. O sırada beni çektiklerinden haberim yoktu elbette. Yoksa kamera önünde hüngür hüngür ağlamazdım tabi ki. Daha sonraları bu videodan hiç utanmadığımı fark ettim. Orada yaşadığım şey gerçektir, bendim, benim duygularımdı. Ediz 15 yaşında Türkiye'nin 15. Büyük ustası olmuştu. Bazı mutluluklar anlatılamaz ya, tam da öyle. Evladınızın koyduğu hedefleri bir bir gerçekleştirdiğini görmek, bambaşka bir kıvanç. Bu unvanı kazanıncaya kadar olan gayreti, kendinden çaldığı zamanlar ve bunları yaparken bir kere bile of demeden yapması... sanırım en değerlisi buydu. GM unvanını aldıktan sonra başka bir süreç başladı. Yeni bir hedef koyma vakti geldi ve şimdilerde bunu gerçekleştirmek için çabılıyor. Bu anları paylaşmak benim açımdan çok kıymetli. Bir anne için evladının yürüdüğü yolda başarılı olması kadar mutluluk verici muadil bir şey olamaz kanımca.

S. H. : Ediz dünya çapında tanınan, takip edilen ve sevilen bir oyuncu konumunda. Bu anların dünyaya duyurulması sizin için ne kadar önemliydi? Ediz'in bu kadar göz önünde olmasını nasıl yorumluyorsunuz? Satrancını nasıl etkiliyor?

Özlem Gürel: Bu yaşta dünya çapında tanınıyor ve seviliyor olması elbette gurur verici. Ancak yaş olarak düşünürseniz tehlikeli yanları da var. Çok göz önünde iken önemli çevrelerden büyük övgüler ve tebrikler alırken bu durum omuzlarına daha başarılı olması yönünde bir yük de yüklüyor tabi. Kendisini seven ve destekleyen insanları hayal kırıklığına uğratmamak gibi. Ya da kötü turnuvalar geçirirse kendisini takip eden kitlelerin sevgisini kaybedeceği kaygısı gibi. Bu konularda sık sık sohbet ediyoruz. Bu yönde bir hissimiz olursa da profesyonel destek alınız mutlaka. Şu ana kadar Ediz, satranç yaşamı ile okul ve aile yaşamı arasında bir dengede duruyor. Okulda diğer arkadaşlarından hiçbir farkı olmayan, sade bir öğrenci. Evde ise sorumlulukları olan bir aile bireyi.



Prague Chess Festival

S. H. : Ediz'i rol model olarak gören, onun gibi başarılı olmak isteyen sporcuların sizce izlemesi gereken yol nedir? Kritik noktalar size göre nelerdir?

Özlem Gürel: Buna benzer bir soru Ediz'e sorulmuştu. Cevabını çok sevmiştim. Paylaşmak isterim; "Satranç hesap işidir. Başarılı olmak istiyorsanız işe ne kadar fedakarlık yapabileceğinizi hesaplayarak başlayın" demişti. Bence de böyle. Hem sporcu için, hem aile için. Çocuğunuz istekliyse, çalışıyor ve onda başarılı olma azmini görüyorsanız siz de kendinizden ne fedakarlıklar yapabileceğinizi hesaplayarak yola çıkmalısınız. Hem bütçenizden hem sosyal yaşamınızdan. Ben psikolog değilim, yaptıklarım doğrudur diye bir iddiam asla olmadı. Sadece kendi yaşadıklarımı anlatabilirim. Gittiğimiz hiçbir turnuvaya, ben de o sırada tatil yapmış olurum gözüyle bakmadım. Bulunduğumuz ülkede şartlara bağlı olarak oğlumun beslenme düzenini en sağlıklı şekilde oluşturmaya çalıştım, çalışıyorum. Doyması değil, sağlıklı ve dengeli beslenmesi önemli olan. Geceleri dinlenmesi gereken zamanda kaliteli uyuyabilmesi için ben de aynı saatte yatıyordum küçükken örneğin. Ve bir diğer önemli konu da antrenör seçimi. Bizim yollarımız hep harika insanlarla kesişti. Hiçbir zaman ratingi yüksek ünvanlı hoca arayışımız olmadı. Antrenör-sporcu ilişkisinde bence en önemli şey (hele hele küçük yaştaki sporcular için) onun hayatına katacakları oldu. Şöyle anlatayım; bence 7 yaşlarında bir sporcu için kapıyı vurmada içeride girdiğinde uyarısını yapıp, doğru şekli öğreten bir antrenörün davranışı derste anlatacağı satranç bilgisinden çok daha değerli olur benim nazarımda. Ya da centilmen sporcunun nasıl olması gerektiğiyle vakit harcayan antrenör başlangıç seviyesi için en doğru kişidir benim için. Sonraları seviye değiştikçe zaten antrenörü bir üst seviye hoca ile çalışması yönünde kendiliğinden yönlendirme yapacaktır. En azından bizde durum hep böyle oldu.

S. H. : Satranca olan desteğiniz çocuğunuzla olan ilişkinizi nasıl etkiledi?

Özlem Gürel: Bizim Ediz ile var olan anne&çocuk ilişkimiz aslında biraz da mentor&sporcu ilişkisi ile perçinlendi sanırım. Turnuvalardan her defasında dönüş uçağına bindiğimizde “Yol arkadaşlığın ve her şey için çok teşekkür ederim anne” der. Bu teşekkür dünyanın en büyük armağanlarından biri benim için. Eve döner dönmez babasına da ayrı teşekkür eder. Bilir ki o turnuva nasıl geçerse geçsin, babası onun en büyük destekçisidir. Kaybettiği bir maçta en büyük destekçisi yine babası olur.

S. H. : Bu röportaj aracılığıyla diğer velilere iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Özlem Gürel: Bu röportajı okuduğunuza göre çocuğunuz satranç sporuyla ilgileniyor demektir. Evladınıza inanmanız, başarılı olacağını hissetmeniz, desteklemeniz çok kıymetli. Ama bana göre bunların çok daha ötesinde önemli olan şey; onu ne kadar çok sevdiğinizi hissetmesi. Her kazançta ve her kayıpta...



Özlem Gürel'e röportaj ve fotoğraflar için teşekkür ederiz. GM Ediz Gürel'i de şu ana kadarki başarıları, yansıttığı karakteri ve azmi için, örnek olduğu birçok sporcu adına tebrik eder, gelecekteki turnuvalarında, hayat yolunda kolaylıklar dileriz. İlham olması dileğimle, görüşmek üzere!



Röportajı hazırlayan & derleyen: WFM Sude Hereklioğlu